

Festskrift

for tre jubilarer

100 år

85 år

Kommunernes Forening for Pædagogiske Læringscentre

Børn & Bøger
70 år

Forord

2018 er et ganske særligt år for Kommunernes Forening for Pædagogiske Læringscentre. Der er nemlig anledning til at fejre hele tre "jubilæer" under én hat.

Foreningen selv kan i 2018 fejre sit 85-års jubilæum, da den er stiftet som landsforening den 16. december 1933 under navnet Danmarks Skolebiblioteksforening, senere Kommunernes Skolebiblioteksforening og nu Kommunernes Forening for Pædagogiske Læringscentre.

Foreningen udsprang af den lokale skolebiblioteksforening for København og Frederiksberg, Skolebiblioteksforeningen af 1917, der blev stiftet den 6. december 1917, og som dermed ville være rundet 100 år i slutningen af 2017.

Den gamle lokalforening eksisterer ikke længere, den blev nedlagt til sit 50-års jubilæum, men vi synes, det er værd at markere, at

det er 100 år siden, de første pionerer tænkte på at gøre en målrettet indsats for børns møde med litteraturen ude på skolerne.

Et er, at bringe børn i kontakt med litteraturen rundt om på skolerne, og et er at fremme de pædagogiske læringscentres arbejde, men kendskabet til litteraturen skal også udbredes, og de gode eksempler skal frem i lyset.

Til dette formål er et tidsskrift et godt medie, og derfor oprettede de to foreninger i fællesskab tidsskriftet *Børn & Bøger*, hvis første nummer var på gaden i april måned 1948. *Børn & Bøger* kan dermed fejre 70-års fødselsdag i år.

100 år, 85 år og 70 år. Det skal fejres!

Som hyldest gives her et kort historisk rids over de tre jubilæers virke og udvikling gennem tiderne.

God fornøjelse med læsningen.

Gitte Frausing

 **Kommunernes Forening for
Pædagogiske Læringscentre**

Farvergade 27 D, 2.
1463 København K.
Tlf. 33 11 13 91
E-mail: kfplc@kfplc.dk
www.kfplc.dk

ISBN: 978-87-87284-60-8

Udgivet af Kommunernes Forening for Pædagogiske Læringscentre 2018

Tekst, research og redaktion: Gitte Frausing
Grafisk arbejde og tryk: Tina Bligaard, Glumsø Bogtrykkeri

Billedmateriale: Kommunernes Forening for Pædagogiske Læringscentres arkiv

Baggrund og begyndelse

De ældste skolebiblioteker i Danmark var latinskolebibliotekerne. Nogle af disse kan spores helt tilbage til 1500-tallet, hvor de blev oprettet samtidig med skolerne.

Blandt disse kan nævnes Herlufsholm Skoles bibliotek, der i 1565 overtog en bogsamling efter sin stifter Herluf Trolle og dennes hustru Birgitte Gøje og kunne indvies med disse bøger tilgængelige.

De fleste latinskolebiblioteker er dog grundlagt i sidste halvdel af det 18. århundrede, hvor der efterhånden var gode og fyldige biblioteker for såvel elever som lærere på de lærde skoler.

Bogsamlinger i almenskolen

Værre stod det til på de offentlige skoler, folkeskolerne. Her var forholdene frem til midten af 1700-tallet mange steder ganske kummerlige. Ofte havde skoleholderne ringe uddannelse og var mere eller mindre uduelige lærere med dårlige økonomiske vilkår.

Skolelokalerne var ringe, der var knap nok råd til at afskaffe de mest nødvendige lærebøger, og der var yderst sjældent bøger til udvidet læsning og fritidslæsning.

Dette ændrede sig i oplysningstiden, hvor man begyndte at interessere sig for en egentlig børnelitteratur, og samtidig begyndte tanken om at oprette bogsamlinger i almenskolen at melde sig hos nogle folk, der selv havde gået i latinskoler og der oplevet, hvad et elevbibliotek kunne betyde.

Interessen for at bedre vilkårene for folkeskolen begyndte at brede sig sidst i 1700-tallet og fortsatte op igennem 1800-tallet, hvor også tankerne om lokale sognebogsamlinger og børnebogsamlinger på skolerne tog til.

Mange arbejdede ihærdigt for både skolens og bibliotekernes vilkår.

Skred i udviklingen

Alligevel var der i slutningen af 1800'erne stadig kun få skolebogsamlinger, oftest på landet, men i starten af 1900-tallet kom der skred i udviklingen, og i 1917 stiftedes den første forening, der ville arbejde målrettet for skolebibliotekssagen.

I løbet af 1920'erne kom flere lokale skolebiblioteksforeninger til, men her skal det handle om Skolebiblioteksforeningen af 1917, der som den første af sin art ville have kunnet fejre 100-års jubilæum i december 2017.

Et af de tidligste latinskolebiblioteker blev etableret på Herlufsholm Skole i 1565, og tanken om at oprette bogsamlinger i almenskolen meldte sig hos nogle folk, der selv havde gået i latinskoler og der oplevet, hvad et elevbibliotek kunne betyde.

Skolebiblioteksforeningen af 1917

Den 6. december 1917 mødtes en flok engagerede pionerer på skole- og biblioteksområdet i Dansk Skolemuseum i København.

Forud herfor var udsendt en opfordring til at møde op underskrevet af skoledirektør G.J. Arvin, kommunelærerinde Caroline Baggesen, kommunelærer, bibliotekar Jørgen Banke, bibliotekar Th. Døssing, professor N.A. Larsen, skoleinspektør Fru Margrethe Petersen og professor Andr. Sch. Steenberg.

Opfordring til nedsættelse af udvalg

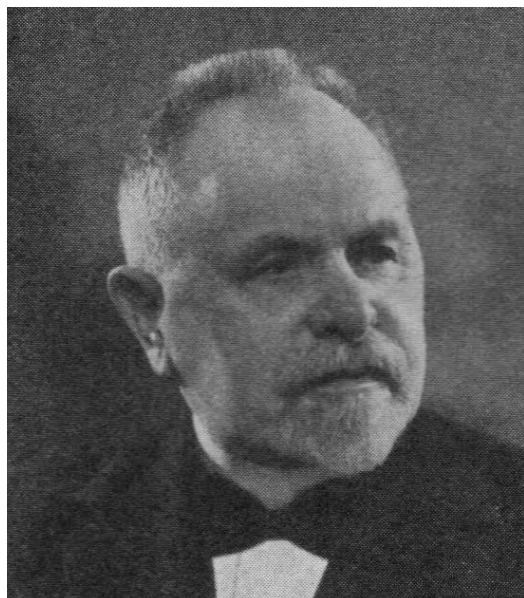
I opfordringen hed det blandt andet:

Skal bøgerne for alvor blive børnenes venner og den kilde, de øser kundskab af, da må

skolen kræve indførelse af biblioteksvirksomhed som led i undervisningen, således at der i undervisningstiden lægges særlige bibliotekstimer, hvor børnene opøves i at orientere sig i bøgernes verden, løse visse opgaver og således dygtiggøres til på egen hånd at samle sig kundskaber.

Skolen vil herved blive stillet overfor en række spørgsmål, til hvis løsning et samarbejde mellem skole- og biblioteksfolk vil være nødvendigt. Det vil være naturligt at nedsætte et udvalg med følgende opgaver:

1. *at vække interessen for sagen i de kommunale råd, i skole- og lærerkredse og hos privatfolk samt udføre et vejledende*

Blandt underskriverne til opfordringen til at nedsætte et udvalg til fremme af skolebiblioteks-sagen var professor N.A. Larsen og Fru Margrethe Petersen, der var initiativtager.

Forstander G.J. Arvin (tv.) og skoledirektør Sofus Frank, der var blandt de 19 medlemmer i den store, første bestyrelse, var utrættelige forkæmpere for sagen gennem mange år.

arbejde ved afholdelse af instruktionskursus for lærere og ved demonstrationer som støtte for de agiterende foredrag.

2. *at skaffe det fornødne bogmateriale til veje ved udarbejdelse af fagordnede fortegnelser over den del af den allerede foreliggende litteratur, der egner sig for børn på de forskellige alderstrin, ved fremskaffelse af ny litteratur, der kan tjene de nævnte formål, ved sammenstilling af bogkasser som hjælpemateriale ved instruktionskursus og foredrag.*
3. *at arbejde for indretningen af biblioteker til brug for den obligatoriske biblioteksvirksomhed: i større skoler ved læsestuer (inkl. håndbogsamling), der også er tilgængelige for børn i deres fritid, så at de under en lærers tilsyn kan dyrke deres boglige interesser; i mindre skoler, særlig på landet, ved opstilling af en håndbogsamling i selve skolelokalet.*

Forening med betydelige forkæmpere

På mødet den 6. december blev der dog ikke som anført i opfordringen nedsat et udvalg, men derimod stiftet en egentlig forening, Skolebiblioteksforeningen af 1917, med ovennævnte formål. Bemærk at man allerede

da ønskede at påvirke de kommunale beslutningstagere.

Foreningens første bestyrelse havde 19 medlemmer, heriblandt de syv initiativtagere. Professor N.A. Larsen blev den første formand, og var gennem de første 13 år utrættelig talsmand over for både skoleverdenen og myndighederne.

Hvor man i tiden før 1917 primært havde opfattet skolebiblioteket, bogsamlingen, som noget, der var til for børnenes underholdning, blev det nu tillige et undervisningsmiddel. Der skulle indledes et nært samarbejde mellem skoler og de offentlige biblioteker.

Der skulle indføres biblioteksundervisning i skolen, for at børnene kunne lære at orientere sig i et bibliotek. De skulle lære at benytte håndbøger og anden faglitteratur, lektiebøgerne skulle træde i baggrunden, og "rigtige" bøger skulle i vid udstrækning erstatte dem.

Der skulle på skolerne oprettes skolelæsestuer, som var åbne uden for undervisningstiden, så eleverne på egen hånd kunne søge oplysning, ikke blot for deres lektielæsning, men også for deres fritidsinteresser. Dette var en af grundpillerne i Skolebiblioteksforeningen af 1917's virke, og dens stiftere gik i front for at få det gennemført.

Skolelæsestuen på Skolen på la Coursvej på Frederiksberg var den første af sin slags og blev indviet i januar 1919.

De første skolelæsestuer – sagen ud-bredes

Allerede i januar 1919 åbnedes da også den første skolelæsestue på Skolen på la Coursvej på Frederiksberg. Ved indvielsen hed det blandt andet: *Denne læsestue er den første af sin slags i verden* – der var med andre ord tale om en milepæl.

Den næste læsestue indviedes på Skolen på Ny Carlsbergvej i København i 1921, og ved den lejlighed lød det: *Er dette begyndelsen til det nye, er det fremtidens skole, vi står overfor? Vil det ske, at undervisningslokalerne efterhånden omdannes til laboratorier?*

Skolebiblioteksforeningen af 1917 fik hurtigt tilslutning af en række skole- og biblioteksfolk, ikke bare fra Storkøbenhavn, men også ud over landet. Foreningen fik ud over enkeltmedlemmer også tilslutning fra blandt andet Københavns Kommunelærerforening og Frederiksberg Kommunelærerforening.

Københavns og Frederiksberg kommuner ydede også gennem årene tilskud, og senere gav også Undervisningsministeriet et årligt tilskud til foreningens arbejde.

Inspireret af foreningen var man begyndt at oprette lokale skolebiblioteksforeninger andre steder i landet, og mange af disse tilsluttede sig også efterhånden Skolebiblioteksforeningen af 1917, og omkring 1930 var tilslutningen så stor, at den kunne betragtes som en "landsforening".

Samtidig med udbredelsen af sagen, så flere og flere skolelæsestuer dagens lys. Det var dog ikke nok, at læsestuerne blev oprettet, læreren skulle også lære at benytte dem på den rette måde. Derfor afholdt Skolebiblioteksforeningen af 1917 gennem årene en lang række instruktionskurser og demonstrationer i læsestuens rette brug.

Mangfoldige opgaver

Tilsvarende var det nødvendigt, at der var bøger til stede, men på den tid var der kun forholdsvis få bøger, der egnede sig for læsestuearbejde, så der måtte dels fremskaffes ny litteratur, dels udarbejdes fagordnede fortegnelser over, hvad der fandtes.

Af sådanne bogfortegnelser udgav Skolebiblioteksforeningen af 1917 gennem årene et utal, ligesom den udgav en række egentlige bøger til udvidet og supplerende læsning i samarbejde med Gyldendals forlag og C.A. Reitzels forlag. Snart begyndte forfattere dog også på eget initiativ at udgive sådanne bøger, så den del af foreningens virksomhed kunne nedtones.

Det sidste, der her skal nævnes om foreningens virksomhed, er den sammensætning af bogkasser, som den stod for, og som skolelæsestuerne kunne låne på skift, hvilket der var stort behov for.

I 1922 havde Skolebiblioteksforeningen af 1917 opnået så stor synlighed, at den blev invideret med, da danske forlæggere under stor opmærksomhed fra både presse og publikum arrangerede en boguge med forskellige aktiviteter.

En af bogugens dage var overladt til skolerne – det var Skolernes dag. Dette blev en overordentlig vellykket dag, som skolebiblioteksforeningen høstede stor ære af, idet den var den egentlige arrangør af dagens begivenheder.

Ny landsforening – stadig lokalforening

Omkring 1930 var der som sagt så stor tilslutning til Skolebiblioteksforeningen af 1917 fra lokale skolebiblioteksforeninger landet over,

at det ved flere lejligheder naturligt drøftedes at ændre foreningens navn og struktur, så der kunne tages større hensyn til de lokale foreninger.

Det blev fremhævet, at en forening med et så centralt pædagogisk sigte ikke burde have skin af at være en københavnsk forening, og på generalforsamlingen i december 1932 blev der fremsat forslag om, at navnet ændredes til Danmarks Skolebiblioteksforening.

Det vakte nogen diskussion, da Skolebiblioteksforeningen af 1917 nu var blevet en institution, man ikke gerne døbt om, og nogle af stifterne var afgjort imod. Imidlertid var det åbenlyst, at sagen havde vundet så landsomfattende interesse, at ønsket om en egentlig landsorganisation meldte sig.

På trods af modstanden vedtog man på generalforsamlingen, at der skulle oprettes en landssammenslutning ved navn Danmarks Skolebiblioteksforening, og på generalforsamlingen året efter, i december 1933, blev denne forening en realitet.

Skolebiblioteksforeningen af 1917 besluttede dog at leve sit eget liv videre som storkøbenhavnsk forening, og da foreningens hidtidige formand, statskonsulent F.C. Kaalund-Jørgensen blev formand for den nye landsforening, tog Margrethe Petersen, der havde været med fra starten, over som formand i lokalforeningen.

Foreningen ophæves

Skolebiblioteksforeningen af 1917 meldte sig loyalt ind i Danmarks Skolebiblioteksforening, men samlede sig om den indre front, der bestod i at være til hjælp og vejledning for kolleger i storbyen, ligesom den fortsatte en betydelig redaktions- og udgivelsesvirksomhed.

I tidens løb havde Skolebiblioteksforeningen af 1917 søgt indflydelse på lovgivningsarbejdet, hvilket i vid udstrækning var lykkedes, og efter 1933 fortsatte arbejdet på det politiske plan i samarbejde med Danmarks Skolebiblioteksforening.

Paradoksalt nok skulle netop denne indflydelse på lovgivningsarbejdet blive begyndelsen på enden, da vedtagelsen af en ny

Blandt Skolebiblioteksforeningen af 1917's opgaver var at udarbejde fagordnede fortegnelser over, hvad der fandtes af bøger, der egnede sig til læsestuearbejde.

bibliotekslov i 1964 nødvendiggjorde en lang drøftelse af Skolebiblioteksforeningen af 1917's fremtidige virke.

I denne drøftelse kunne man med glæde slå fast, at foreningen havde nået de mål, den havde sat sig, og på to på hinanden følgende generalforsamlinger blev det vedtaget at ophæve foreningen netop på dens jubilæumsdag den 6. december 1967.

Skolebiblioteksforeningen af 1917 kunne på en værdig måde trække sig tilbage efter et halvt hundrede års betydningsfuldt arbejde for skolebibliotekssagen. Nu var dens rolle udspillet, og andre tog over.

1960'erne blev var en brydningstid, nye medier var kommet til i skolebibliotekerne, lovgivningen blev ændret, og på sin 50-års jubilæumsdag ophævedes foreningen – den havde udspillet sin rolle.

Læsestuearbejde omkring 1946. Man var begyndt at tale om en skolebibliotekar defineret som en lærerbibliotekar, og det første egentlige skolebibliotekarkursus blev etableret i 1943.

Instruktioner og udgivelser

En stor del af arbejdet med instruktioner – uddannelse af skolebibliotekarer – der hidtil var varetaget af de enkelte lokale foreninger, overgik til landsforeningen.

Danmarks Skolebiblioteksforening etablerede hurtigt et udmærket samarbejde med Skolebiblioteksforeningen af 1917, et samarbejde, som fortsatte gennem alle årene, indtil Skolebiblioteksforeningen af 1917 blev nedlagt i 1967.

De to foreninger udgav i fællesskab en lang række publikationer, og den væsentligste part af arbejdet bag denne virksomhed blev udført af Skolebiblioteksforeningen af 1917's medlemmer, mens Danmarks Skolebiblioteksforening arrangerede årsmøderne og foretog officielle henvendelser til myndighederne m.v.

På samme tid som stiftelsen af Danmarks Skolebiblioteksforening begyndte også oprettelsen af amtsskolecentraler. Den første blev indviet i Haderslev den 7. juni 1933, og snart fik også skolecentralerne en forening.

For skolebibliotekssagens udvikling havde

Danmarks Skolebiblioteksforenings årsmøder en særlig betydning. De var næsten altid 2-dagsmøder med instruktioner og foredrag foruden det egentlige repræsentantskabsmøde. Indtil 1946 holdtes de som regel omkring kongens fødselsdag den 26. september (Christian 10.), derefter flyttedes de til efterårsferien.

Etablering af skolebibliotekaruddannelse

Op igennem 1930'erne og 1940'erne var tanken om gruppearbejde som supplement til det individuelle arbejde opstået, og man forestillede sig, at dette kunne tage udgangspunkt i skolebiblioteksarbejdet.

Et eksempel på dette er forberedelse til et museumsbesøg: Man kunne ud fra et museums katalog eller håndbøger udarbejde en række opgaver til grupper bestående af 2-5 børn. Grupperne kunne så sætte sig ind i en bestemt museumsgenstand. Derefter kunne læreren i klassen supplere med udsørgen og yderligere fortælling om stedet.

I 1960'erne begyndte andre medier end bøger at presse sig voldsomt på i skolebibliotekerne, virksomheden blev mere alsidig, og ved en lovændring i 1964 blev skolebibliotekerne selvstændige.

I starten af 1950'erne var fokus på, at skolebibliotekaren primært skulle være lærer, blevet så stort, at timetallet for skolebibliotekaruddannelsen igen blev øget, denne gang til 72 timer.

I takt med skolebibliotekaruddannelsens udbredelse mindskedes behovet for skolebiblioteksforeningernes instruktionskurser, og

denne virksomhed blev indstillet. Danmarks Skolebiblioteksforening fortsatte dog med at afholde tema- og dagskonferencer med landsdækkende deltagelse.

Lærerskolebibliotekarerne begyndte at blive fremherskende rundt omkring, og den 24. oktober 1953 dannedes på Danmarks Skolebiblioteksforenings årsmøde i Haderslev foreningen Danmarks Skolebibliotekarforening, der havde til formål at varetage skolebibliotekarenes faglige og økonomiske interesser og uddannelse.

Danmarks Skolebiblioteksforening og Skolebiblioteksforeningen af 1917 hilste den nye forening velkommen; der var nu kommet endnu en aktør, der kunne sætte fokus på skolebiblioteksordninger og den bedst mulige biblioteksbetjening af børn.

Skolebiblioteksudvalg

I 1956 kom endnu en strukturændring i Danmarks Skolebiblioteksforening, idet Foreningen af skolecentraler ophævedes, og skolecentralerne indmeldte sig enkeltvis i skolebiblioteksforeningen, hvis hovedbestyrelse derefter fik ni medlemmer, heraf tre fra skolecentralerne.

Midten af 1960'erne blev skelsættende for skolebibliotekernes udvikling og for Danmarks Skolebiblioteksforenings struktur. I tiden, siden foreningen var blevet stiftet, var udbredelsen af tanken blevet så stor, at der

En del af Danmarks Skolebiblioteksforenings arbejde var som sagt instruktionskurser, og da man var begyndt at tale om en skolebibliotekar defineret som en lærerbibliotekar, begyndte man også at tale om at etablere en egentlig skolebibliotekaruddannelse.

I 1943 blev det efter forhandling mellem Statens Bibliotekstilsyn og formændene for Danmarks Skolebiblioteksforening og Skolebiblioteksforeningen af 1917 besluttet at rette henvendelse til lærerhøjskolens forstander, som indkaldte til møde.

På dette møde mellem forstander Arvin, biblioteksinspektør Robert L. Hansen, skolebibliotekskonsulent Axel Drastrup og to repræsentanter fra hver af Danmarks Skolebiblioteksforening og Skolebiblioteksforeningen af 1917 blev det vedtaget at anbefale ministeriet at oprette en skolebibliotekaruddannelse, hvilket ministeriet imødekom.

Det første kursus var på 36 timer, men man fandt, at kurset var for kort, og allerede året efter var det på 60 timer.

Ny forening for skolebibliotekarer

I 1947 blev Danmarks Skolebiblioteksforenings struktur ændret, således at også sammensluttede skole- og børnebiblioteker – fællesbiblioteker – kunne blive medlem af foreningen. Ved samme lejlighed blev antallet af hovedbestyrelsesmedlemmer sat ned fra 11 til syv.

nu var oprettet skolebiblioteker på stort set alle skoler.

Samtidig var samfundsudviklingen gået stærkt og tog for alvor fat i 1960'erne. Andre medier end bøger var kommet til i skolebibliotekerne, og skolebibliotekernes virksomhed var blevet langt mere alsidig.

Blandt andet Danmarks Skolebiblioteksforenings indflydelse og påvirkning på myndighederne bevirkede, at der i 1964 blev vedtaget en ny bibliotekslov, efter hvilken skolebibliotekerne blev selvstændige, og børnebibliotekerne blev afdelinger under folkebibliotekerne.

I loven pålagdes kommunerne endvidere inden 1. april 1966 at nedsætte særlige skolebiblioteksudvalg, der skulle være rådgivende for skolemyndighederne i spørgsmål vedr. kommunens skolebiblioteker.

Også politikere med

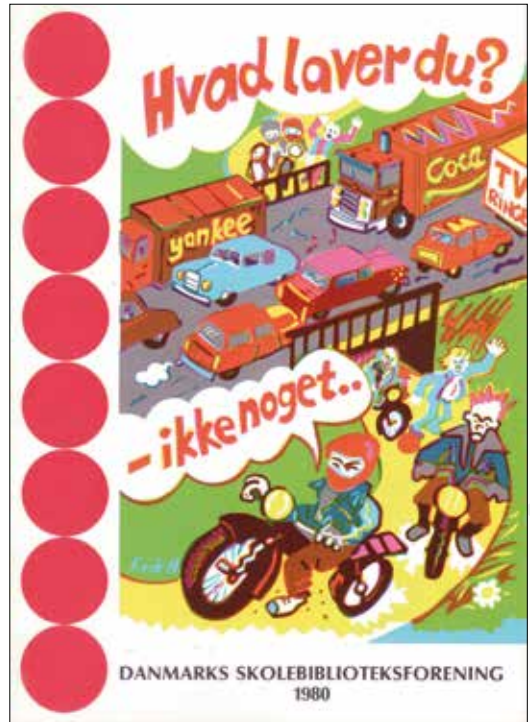
Samtidig afløstes de lokale skolebiblioteksforeninger af nye institutioner, fælleskommunale samlinger, der skulle varetage opgaven med at supplere de enkelte skolers samlinger. De lokale skolebiblioteksforeninger blev nedlagt, og dermed var der ikke længere nogen skolebiblioteksforening, der optog enkeltpersoner som medlemmer.

Dertil kom, at udbygningen af de amtslige skolecentraler, der skete i de år, gjorde det naturligt, at de igen fik deres egen forening.

Dermed var det naturligt, at Danmarks Skolebiblioteksforening ændrede sin struktur, og efter generalforsamlingen i 1966 bestod foreningens medlemskreds af tre grupper: Skolebibliotekerne, børnebibliotekerne og de fælleskommunale samlinger. Dertil institutioner og enkeltpersoner med tilknytning til skolebibliotekerne.

Hver gruppe valgte medlemmer til foreningens hovedbestyrelse, der bestod af 10 medlemmer. Formanden blev valgt for fire år ad gangen af det samlede repræsentantskab.

Den nye struktur og nedsættelsen af de kommunale skolebiblioteksudvalg bevirkede, at også kommunale politikere meldte sig ind og begyndte at deltage i foreningens årsmø-

Foreningen har gennem årene udgivet et utal af betænkninger og vejledninger m.v. – i starten i temmelig kedeligt layout, men i 1970'erne begyndte der at komme farve på – her fuld gang i paletten.

der, der fra 1969 afholdtes uden for efterårsferien.

Politisk forening

Op igennem 1970'erne fortsatte foreningen med politisk påvirkning for at få gjort skolebiblioteker obligatoriske, den udvidede sin forlagsvirksomhed og udgav et utal af betænkninger og vedledende retningslinjer samt afholdt konferencer om forskellige emner og iværksatte udvalgsarbejder.

Den kommunalpolitiske interesse for sagen øgedes, og med vedtagelse af en række love og udsendelse af cirkulerer m.v. samt debat om at overføre skolebibliotekerne fra biblioteksloven til folkeskoleloven modnedes i slutningen af 1970'erne tanken om at gøre Danmarks Skolebiblioteksforening til en primært politisk forening.

Foreningens næstformand havde gennem

Skønt der havde været rivende gang i udviklingen, nye medier var kommet til, og der var kommet edb, var en vigtig opgave fortsat at stemple og registrere. (1986.)

de seneste mere end 10 år været kommunalpolitiker, mens formanden havde været fra det faglige plan. Imidlertid kom der flere og flere politikere i hovedbestyrelsen, og første skridt på vejen mod primær politisk ledelse kom med valget af borgmester Ib Juul, Herlev Kommune, som formand i oktober 1980.

Ib Juul var tillige formand for Kommunernes Landsforenings Skoleudvalg og hans indflydelse dermed betydelig.

Det næste års tid blev der arbejdet med en ny struktur for foreningen, og på et ekstraordinært repræsentantskabsmøde i maj 1982, blev nye vedtægter godkendt, hvorefter Danmarks Skolebiblioteksforening blev en politisk forening.

Fra nu var det kommunerne, repræsenteret ved skolebiblioteksudvalgene, der tegnede medlemskaberne, idet der dog fortsat var mulighed for, at foreninger, organisationer og enkeltpersoner kunne tegne medlemskab.

Fagligt kontaktudvalg

I vedtægterne blev det fastlagt, at formanden skulle være politiker, og det blev sikret, at der var politisk majoritet i den nu 15 mand store hovedbestyrelse. Det blev også sikret, at der var en solid faglig repræsentation i hoved-

bestyrelsen med fire fagligt valgte skole- og biblioteksfolk og to repræsentanter for Danmarks Skolebibliotekarforening.

Derudover var der som tilfornede en repræsentant udpeget af Kommunernes Landsforening, en repræsentant for Kommunernes Landsforenings sekretariat, en repræsentant udpeget af Danmarks Biblioteksforening og direktøren for Danmarks Biblioteksforening.

Den første hovedbestyrelse efter de nye vedtægter blev valgt på den ordinære generalforsamling i oktober 1982, og for at styrke den faglige indsigt i skolebibliotekernes daglige virke nedsattes også et fagligt kontaktudvalg.

Danmarks Skolebiblioteksforenings opgave var nu at varetage og fremme skolebibliotekernes sag i kommunernes bestræbelser på at bringe børn og unge i forbindelse med kulturelle og opdragende værker.

Netop den side af sagen havde foreningen da også forsøgt at skærpe fokus på ved i 1981 at indstifte prisen Danmarks Skolebiblioteksforenings Forfatterpris, der hvert år skulle uddeles til en forfatter, der havde ydet et særligt bidrag til børns læseoplevelser med et eller flere værker af bemærkelsesværdig kvalitet – siden 1983 ledsaget af et kontant beløb doneret af Edvard Pedersens Biblioteksfond.

Decentralisering og skolebestyrelser

Foreningens primære kontaktflader var udover de kommunale skolebiblioteks konsulenter, der efterhånden var kommet i stort set alle kommuner, de kommunale skolebiblioteksudvalg, der var forum for samarbejde mellem det politiske og det faglige plan og også fungerede som bogudvalg.

Paradoksalt nok bevirkede en ændring af folkeskoleloven i juni 1983, der endelig gjorde skolebibliotekerne obligatoriske på hver selvstændig skole, at det ikke lænere var obligatorisk for kommunerne at nedsætte et skolebiblioteksudvalg, men at de fremover *kunne* nedsætte det med hjemmel i lov om kommunernes styrelse § 17 stk. 4.

Skolebibliotekernes virksomhed var nu henlagt direkte under et stående kommunalt

udvalg i bestræbelse på at forenkle den kommunale administration.

Efter kommunalvalget i 1985 valgte de fleste kommuner fortsat at nedsætte skolebiblioteksudvalg, men allerede efter kommunalvalget i 1989 blev antallet af disse reduceret kraftigt.

Med virkning fra 1990 blev der for at øge mulighederne for decentralisering og selvforvaltning for skolerne i folkeskoleloven indføjet nye styrelsesregler, hvorefter hver skole fik en skolebestyrelse med forældrevalgte repræsentanter og eventuel repræsentation fra kommunalbestyrelsen.

Ved en mindre vedtægtsjustering i 1990 blev også skolebestyrelserne sikret repræsentation i Danmarks Skolebiblioteksforenings hovedbestyrelse med to tilfornordnede repræsentanter udpeget af forældreforeningen Skole og Samfund.

Større afstand

I 1993 blev skolebibliotekerne overført fra biblioteksloven til folkeskoleloven. De var nu ikke længere en del af det sammenhængende bibliotekssystem, men en integreret del af den danske folkeskole.

På grund af dette samt øget decentralisering var det efter kommunalvalget i 1993 et fåtal af kommunerne, der nedsatte skolebiblioteksudvalg, og det var derfor nødvendigt med en justering af vedtægterne for Danmarks Skolebiblioteksforening.

I 1994 var der derfor igen en vedtægtsjustering, der skulle styrke de stående kommunale udvalgs repræsentation i hovedbestyrelsen, og ved samme lejlighed blev skolebestyrelserne repræsenteret i selve hovedbestyrelsen med tre repræsentanter. Samtidig blev det besluttet, at folkebibliotekerne ikke længere skulle være fast repræsenteret.

I løbet af 1990'erne blev foreningens årsmøder henlagt til foråret, og som konsekvens af, at der blev færre og færre skolebiblioteksudvalg var der også færre og færre deltagere i årsmøderne.

Det var ikke længere det forum, hvor politikere og fagfolk i fællesskab tog hen for at

I 1990'erne var tanken, at skolebibliotekerne skulle fungere som pædagogiske servicecentre, hvilket fik mange til at tale om "tankpædagogik", her illustreret af Bo Odgård Iversen, 1993.

mødes med repræsentanter fra andre kommuner – afstanden mellem de to grupper var blevet større.

Kommunernes Skolebiblioteksforening

Der var dog stadig stort behov for at påvirke de politiske beslutningstagere, og for at styrke den politiske gennemslagskraft gennemførte foreningen i 1997 en omfattende strukturændring, hvorefter der fra 1998 ikke længere var faglige medlemmer af hovedbestyrelsen.

Samtidig reduceredes antallet af hovedbestyrelsesmedlemmer til 11; otte kommunalpolitikere og tre skolebestyrelsesmedlemmer. Til gengæld blev bredden af tilfornordnede udvidet, så der nu var repræsentation af Danmarks Skolebibliotekarforening, Skoleledereforeningen, Skolelederforeningen, Danmarks Biblioteksforening og Bibliotekslederforeningen.

I forbindelse med strukturændringen skiftede foreningen navn til Kommunernes Skolebiblioteksforening for at understrege,

Omkring midten af 2000'erne modnedes ideen om, at skolebiblioteker ikke bare skulle være servicecentre, men egentlige læringscentre, og indretningen af dem begyndte at afspejle dette, her Virklund Skole 2005.

at foreningens ledelse bestod af kommunale politikere.

Den nye struktur viste sig ikke at være holdbar i længden. Mange kommuner valgte at melde sig ud, da foreningen ikke længere kunne tilbyde dialogen mellem fagfolk og politikere i samme udstrækning som før. De faglige repræsentanter følte sig sat uden for indflydelse, og de politiske savnede sparring med de faglige.

Omkring år 2000 var der seriøse drøftelser om, hvorvidt foreningen havde tabt pusten og skulle nedlægges. Var der mere at kæmpe for? Skolebibliotekerne var obligatoriske, de var integreret i skolen, og de fungerede nu som pædagogiske servicecentre.

Fornyset interesse

Denne udvikling måtte have politisk opbakning for ikke at gå i stå, mente man, og med en nyvalgt formand, Jens Ingolf Nørgaard, Viborg Kommune, i spidsen fra 2002, begyndte interessen for foreningen at vende tilbage.

Foreningen var gennem alle årene blandt andet fortsat med at afholde konferencer både på lokal- og landsplan samt udgive forskellige inspirationsmaterialer, og op gennem 2000'erne intensiveredes disse områder, ligesom foreningen begyndte at indgå i og initiere udviklingsprojekter på landsplan.

Foreningen søgte også ud af landet, knyttede og styrkede internationale kontakter og hentede inspiration ind udefra, som den formidlede til kommunerne og skolerne landet over.

I 2006 reduceredes antallet af kommuner med den kommunale strukturreform fra 275 til 98, og dette fik betydning for Kommunernes Skolebiblioteksforening, da den med sin nu større synlighed fik procentvis højere dækningsgrad blandt de nye, større kommuner.

I 2006 gennemførtes også endnu en vedtægtsændring i foreningen, hvorefter den faglige repræsentation vendte tilbage i hovedbestyrelsen, der nu var på 10 medlemmer; syv politikere, to faglige repræsentanter og en repræsentant for foreningens øvrige medlemmer. Skolebestyrelserne var ikke længere repræsenteret, og der var heller ikke længere vedtægtsbestemte tilfornordnede.

Pædagogiske læringscentre

I forbindelse med sit 75-års jubilæum indstiftede foreningen prisen Årets Skolebibliotek, som blev uddelt første gang på årsmødet i maj 2008. Denne pris, som skulle uddeles hvert år som hædersbevisning til et skolebibliotek, der havde ydet en særlig indsats, var også med til at øge synligheden af og interessen for foreningen.

Skolebibliotekernes udvikling var gået stærkt; de var ikke længere blot biblioteker og servicecentre, men var blevet en central del af hele skolens kultur – et sted for fordybelse og et sted for læring.

Som konsekvens heraf ændrede skolebibliotekerne i 2014 i forbindelse med gennemførelsen af en større skolereform navn til pædagogiske læringscentre. Samtidig var det også tanken at åbne skolen mod det omgivende samfund, og arbejdet dermed var det nærliggende at forankre i læringscentrene.

I det efterfølgende arbejde med at udforme en visionær bekendtgørelse for læringscentrenes virke fik foreningen igen – sammen med repræsentanter for andre foreninger – lejlighed til at sætte et markant "fingeraftryk".

I dag har skolebibliotekerne mange steder udviklet sig til pædagogiske læringscentre, der som lære- og værested tilbyder alskens læremidler og litteratur samt åbner til det omgivende samfund og børns møde med kunst og kultur. Her Sønderøskolen i Værløse, Årets Pædagogiske Læringscenter 2017.

Bortfaldet af ordet skolebibliotek medførte også, at foreningen måtte skifte navn, og på generalforsamlingen i maj 2015 blev vedtaget en vedtægtsændring, hvorefter foreningens navn blev Kommunernes Forening for Pædagogiske Læringscentre.

Ved samme lejlighed blev foretaget enkelte småjusteringer som f.eks., at ordet hovedbestyrelse blev skiftet ud med bestyrelse.

Efterfølgende ændrede foreningens to priser også navn til henholdsvis Årets Pædagogiske Læringscenter og Læringscentrenes Forfatterpris ved Edvard Pedersens Biblioteksfond.

Fortsat stort behov

Her i 2018, hvor foreningen kan fejre sit 85-års jubilæum, er der stadig så stort behov for den som nogensinde. Foreningens medlemskreds er fortsat primært kommuner repræsenteret ved såvel politikere som fagligt ansatte.

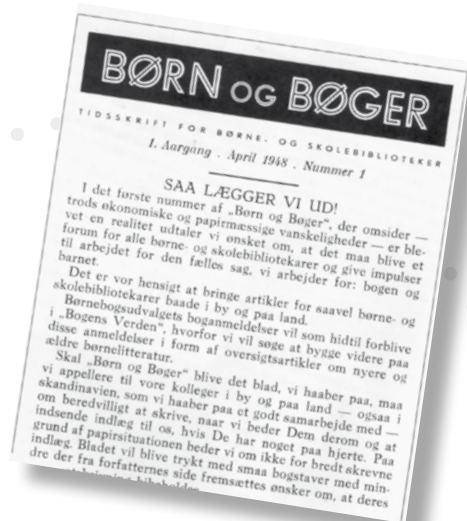
Derudover er der som medlemmer private skoler, foreninger og organisationer m.v. samt enkeltpersoner.

Der er fortsat også rigeligt at se til og tage sig af; der skal følges med i udviklingen, informationer om udviklingstendenser skal spredes, inspiration til lokal udvikling skal formidles, der skal afholdes konferencer, inspirationsmateriale skal udgives, og der skal uddeles priser.

Der skal også følges med i og initieres udviklingsprojekter, både lokalt og på landsplan, netværk skal plejes og udbygges, og der skal øves politisk indflydelse, både direkte til ministre og folketingspolitikere og i de nævn, råd og udvalg som f.eks. Udviklingspuljen for folkebiblioteker og pædagogiske læringscentre, hvor foreningen er repræsenteret.

Det er en gammel forening, men den har fortsat en vigtig opgave, og der er stadig fuld vind i sejlene. Tillykke med jubilæet.

Børn & Bøger

Ved oprettelsen af Danmarks Skolebiblioteksforening i 1933 var der ønske om at bringe løbende orientering til foreningens medlemmer, men man havde ikke mod til at kaste sig ud i rollen som egentligt tidsskriftsforlag.

Efter forhandling med Danmarks Biblioteksforening blev der i stedet i hvert nummer af tidsskriftet *Bogens verden*, som var et alment kulturelt tidsskrift, stillet to sider til rådighed for foreningen, men der var ikke den store interesse for ordningen, som blev ophævet.

Begyndelsen

Ønsket om et medlemsblad var dog fortsat stærkt, man drøftede ved flere lejligheder det nyttige i at starte et særligt organ for skole- og børnebiblioteker, og i 1948 blev Danmarks Skolebiblioteksforening og Skolebiblioteksforeningen af 1917 enige om i fællesskab at udgive et tidsskrift.

Det første nummer af tidsskriftet, der kom til at hedde *Børn & Bøger*, så dagens lys i april 1948 og udkom med støtte fra Skolebibliotekernes Rådighedssum (1948-1969) og Danmarks Biblioteksforening (1948-64).

I det første nummer af tidsskriftet kunne man læse, at målet var at fungere som forum for børne- og skolebibliotekarer ved at bringe oversigtsartikler om nyere og ældre børnelitteratur for at *give impulser til arbejdet for den fælles sag: Bogen og barnet*.

Børn & Bøger skulle også været et debatblad, og aktører i både by og på land blev opfordret til at indsende indlæg og artikler, hvis man havde noget på hjerte. Det første num-

Det første nummer af Børn & Bøger var på 12 sider og omfattede tre artikler om blandt andet principper for bedømmelse af børnebøger. Dertil meddelelser fra de to skolebiblioteksforeninger og to boganmeldelser.

mer var på 12 sider, og i de følgende år udkom *Børn & Bøger* med seks numre á 12 sider årligt, nogle blev dog slået sammen og havde flere sider.

De første årgange fulgte stort set skoleåret, og samarbejdet mellem de to foreninger om at udgive tidsskriftet fortsatte frem til 1955, hvor Skolebiblioteksforeningen af 1917 trak sig ud.

Udviklingen

I 1958 blev *Børn & Bøgers* omfang for første gang øget, idet der nu udkom otte numre årligt, stadig på 12 sider. Forsiderne begyndte af få farve, og denne skiftede fra årgang til årgang. Stoffet var fagligt, omfattede boganmeldelser, boglister og orientering fra Danmarks Skolebiblioteksforening.

Med tiden begyndte der også at være artikler om lovgivning, forskellige begivenheder samt reportager forskellige steder fra, og omfanget måtte igen udvides, så der blev plads til mere stof.

Fra 1964 blev sidetallet derfor øget fra de 12 til gennemsnitligt 24. Samtidig skiftede bladet udseende for at se lidt mere indbydende ud, det fik et logo i form af bøger, og

nu var det titlens navn, der skiftede farve fra årgang til årgang. Der var fortsat otte udgaver om året.

Indholdet fortsatte med at blive bredere, der kom nu også forfatterportrætter m.m., og i 1969 dukkede der i tidsskriftets forside logo en orange "plet" eller "bolle" op. I 1970 og første halvdel af 1971 forsøgte man sig med tegninger på forside.

På indholdssiden forsvandt boglisterne, og i stedet omfattede tidsskriftet nu også artikler om andre medier end bøger, om andre måder at bruge skolebiblioteket på og havde bredere fokus end hidtil.

Fra efteråret 1971 blev *Børn & Bøger* format større, den orange "plet" blev til otte røde "pletter" over hinanden, der kunne bruges til visuelt at angive den enkelte udgaves nummer.

Modernisering

I de følgende år skiftede hver årgang af tidsskriftet grundfarve, det samme gjorde farven på "pletterne" – dog ikke på nogen måde konsekvent – og de otte farvede "pletter" spredte sig til andre udgivelser. Ideen til det, der senere skulle blive Danmarks Skolebiblioteksforenings logo, var født.

Fra 1973 øgedes *Børn & Bøgers* sidetal igen, nogle gange helt op til 40 sider, da skolebibliotekets virke og området, tidsskriftet i øvrigt beskæftigede sig med, efterhånden var blevet så bredt, at der var brug for mere plads.

I 1977 ændrede man udgivelsesperioden fra at følge skoleåret til i stedet at følge kalenderåret. Det betød, at 29. årgang blev "halv", idet den kun omfattede nr. 1-4 i efteråret 1977.

Samtidig med at tidsskriftet begyndte at følge kalenderåret, ændredes udseendet igen. Grundformaten var hvid som de første årgange, og man havde lagt sig fast på rød som farve på de "pletter" eller "prikker", der har fulgt tidsskriftet lige siden.

Opsætningen inde i bladet var nu konsekvent trespaltet, hvor antallet af spalter hidtil havde varieret.

Fra 1979 begyndte der at komme farve på nogle af illustrationerne i nogle af numrene af *Børn & Bøger*, og antallet af sider var overvældende med helt op til 56 pr. udgave.

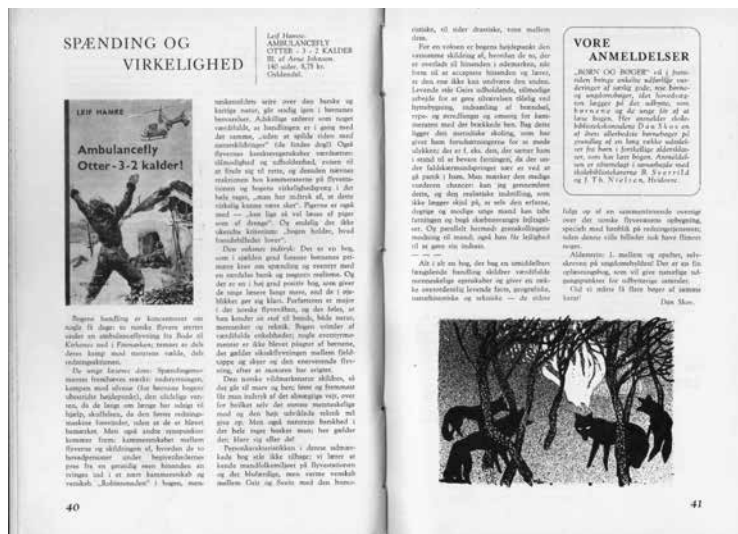
Ny opsætning

I 1982 skiftede *Børn & Bøger* igen udseende og format. Formatet blev A4, tidsskriftet havde fået et specialtegnet logo, der var kommet

et stort, kvadratisk billede i midten, og de otte røde "prikker" var blevet små og rykket ned i venstre hjørne.

Dette udseende af forside beholdt *Børn & Bøger* helt frem til og med 2005. Samtidig med ændringen af den fysiske fremtoning ophørte sidetallet med at være fortløbende i en hel årgang og stoppede i stedet med hvert nummer. Endvidere blev sideantallet sat ned og varierede de følgende år fra 32 til 48.

Indholdet var stadig det samme, men som konsekvens af, at udgiveren, Danmarks Skolebiblioteksfor-

Eksempel på et opslag fra *Børn & Bøger* 1958. En væsentlig del af tidsskriftets indhold var boganmeldelser, og der blev gjort meget ud af det. Der var både billeder og forklaring på kriterierne.

En sandfærdig løgnehistorie

Børn & Bøger har talt med debutanten Ulrik Bogtofters Årenlund, der har skrevet en anderledes bog til dem, der ikke gider at læse.

At Anette Grevsted Andersen

En sindrigt håndskræbet og uskyldigt men som fortæller, der gør dig klovert og fyldt med...
 En håndskræbet, som er fortæller Ulrik Bogtofters Årenlund, skriver om livet, om kærlighed, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

Det er ganske vist

I oktober 2017 udkom bogen *Den sandfærdige løgnehistorie*, som er fortæller Ulrik Bogtofters Årenlund, skriver om livet, om kærlighed, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

Ben dengang

Bogen er en fælle bog i en serie på to...
 Bogen er en fælle bog i en serie på to, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

Ulrik Bogtofters Årenlund

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

ul, for det er allerede fortalt, hvad man hellst har gjort.

Ulrik Bogtofters Årenlund har skrevet en bog for børn, og den er gennemført fantastisk, så den ender på et af, om det er en mand, som er et barn, som er et barn, som er et barn.

Unskyld til Sønderbo

Bogen er en fantastisk bog, så jeg den ikke for mere end det. Alle parner i bogen er fiktive, som det er i bogen, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

Blivst andet for at give den nogen en fortælling om personerne i den. Dette er Ulrik Bogtofters Årenlund, som er skrevet af Ulrik Bogtofters Årenlund, som er skrevet af Ulrik Bogtofters Årenlund, som er skrevet af Ulrik Bogtofters Årenlund.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

...hvordan de måske...
 ...hvordan de måske, som er det mest i livet, om det som er det mest i livet, om det som er det mest i livet.

politikere, forskere, forfattere, illustratorer og andre, der beskæftiger sig med området.

I forbindelse med at Kommunernes Skolebiblioteksforening i 2015 ændrede navn til Kommunernes Forening for Pædagogiske Læringscentre som følge af, at skolebibliotekerne med folkeskole-reformen i 2014 var blevet til pædagogiske læringscentre, ændredes *Børn & Bøgers* udseende til det nuværende.

Forsiden gik ud af sort og blev i stedet grå. Logoet

blev endnu engang ændret og forsidebilledet igen firkantet. Inde i bladet skete også nogle ændringer. Det hidtidige alternative spalteformat blev bevaret, men med mulighed for at supplere med trespaltede sider, hvor det gav mening.

Samtidigt intensiveredes brugen af farver, ligesom artiklerne i større eller mindre omfang blev forsynet med "pynt" for at give tidsskriftet et mere nutidigt og sprælsk udtryk. Indholdet og blandingen af det blev der ikke ændret ved.

70-årig i vigør

Tidsskriftet *Bogens verden*, der de seneste år-gange blev udgivet af Det Kongelige Bibliotek og forfattercentret Hald Hovedgård, og hvor det hele så småt startede, ophørte med år-gang 2011. Tidsskriftet *Børn & Bøger* derimod "trives" fortsat i bedste velgående, sprudler som ingen sinde før og har siden 2010 fast været på 48 sider i alle årets otte udgaver.

Det indeholder stadig den blanding af stof, der helt fra starten var tiltænkt, og samtidig er det fulgt med udviklingen og har hele tiden løbende justeret sit udseende og indhold til at blive, hvad det er i dag, og hvad der står som undertitel af det: *Tidsskrift for pædagogiske læringscentre, skole- og kulturpolitik samt*

Oplag fra Børn & Bøger anno 2018. Der er fortsat fokus på litteratur, og her kombineres omtalen af en anderledes bog med et interview med forfatteren.

ening var blevet en politisk forening, begyndte det mere målrettet også at henvende sig til de politiske læsere, tidsskriftet også havde.

Skøt *Børn & Bøgers* ydre ikke blev ændret før 2006, skete der i 1993 en ændring af opsætningen inde i bladet, idet grafikeren "opfandt" en alternativt spalteopsætning, der gav frihed til at "lege" med billedernes størrelse og tidsskriftets layout.

Bladet var nu som udgangspunkt tospaltet med en ekstra spalte i siden, der kunne bruges eller ikke bruges efter behov til skribent-præsentationer, billedtekster, citater, billeder eller hvad der måtte være behov for. Fra 2000 var der farve på alle sider i alle blade.

Med på noderne

I 2006 skiftede *Børn & Bøger* som anført udseende igen. Forsiden gik "i sort" med glugger, der afslørede noget af, hvad man kunne vente sig inde i bladet. Tidsskriftets logo blev ændret, og de otte røde "prikker" i nederste venstre hjørne blev forsynet med "ordpar", der fortalte om, hvad bladet og den udgivende forening beskæftigede sig med.

Indholdet havde gennem årene udviklet sig til at være en blanding af boganmeldelser, reportager fra skoler, skolebiblioteker, institutioner og begivenheder, interview med skole-

børne- og ungdomskultur.

Målgruppen er også fortsat den samme, som den var fra starten – skole- og børnebibliotekarer – men læserskaren er i årenes løb blevet bredere og omfatter nu blandt andet også både lokal- og landspolitikere.

I 70 år er tidsskriftet indtil nu blevet udgivet, og det vil det blive længe endnu. Et egentligt jubilæum kan man vel ikke sige, der er tale om, for en selvstændig enhed er bladet jo ikke, men så kan man i stedet sige: Tillykke med den runde fødselsdag.

Børn & Bøger har skiftet udseende og omfang adskillige gange i løbet af de 70 år, tidsskriftet er udkommet, fra de første, tynde 12 sider, til de 48 sider i A4-format, det er i dag. På indholds-siden er tidsskriftet jævnt gennem tiden blevet mere komplekst.

Kommunernes Forening for Pædagogiske Læringscentre

Foreningen arbejder for, at kommunerne har velfungerende læringscentre og arbejder for en lovgivning, som sikrer, at den enkelte kommune kan løse sine opgaver.

Foreningen virket lokalt, regionalt og på landsplan for samarbejde, udveksling af erfaringer, ideer og udvikling af de pædagogiske læringscentre samt inspirerer og søger indflydelse kommunalt og på landsplan og tager initiativ/medvirker til udvikling af, samarbejde om og formidling af de læringsmiljøer, tidens børn og unge skal danne, uddanne og udvikle sig i.

skole
1814 **200** 2014

Fra bogsamling til
pædagogisk læringscenter.
Skolebiblioteket gennem 200 år

Kommunernes Skolebiblioteksforening

Læs mere om skolebibliotekernes udvikling frem mod pædagogiske læringscentre set i et både forenings- og samfundsmæssigt perspektiv i bogen Fra bogsamling til pædagogisk læringscenter. Skolebiblioteket gennem 200 år. Yderligere oplysninger på www.kfplc.dk.

Kommunernes Forening for
Pædagogiske Læringscentre, 2018